

Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Jablonec nad Nisou – Mšeno, Arbesova 30

Adresa: Arbesova 30, 466 04 Jablonec nad Nisou

Identifikátor školy: 600 078 523

Termín konání inspekce: 2. únor 2005 a 14. – 18. únor 2005

Čj.:	h4-1098/05-5100
Signatura:	oh3cy121

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Jablonec nad Nisou – Mšeno, Arbesova 30 je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Město Jablonec nad Nisou. Jako úplná základní škola s 18 třídami vyučuje v letošním roce podle stavu k 30. 9. 2004 448 žáků na základě vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2. Žáci VI. A, VII. A, VIII. A, IX. A jsou vyučováni podle vzdělávacího programu s rozšířenou výukou tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50. Aktuální počet žáků k 2. 2. 2004 byl 441. Škola sdružuje také školní družinu a školní jídelnu. Tyto součásti nebyly předmětem školní inspekce. Rada školy není zřízena.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ personální podmínky vzdělávání ve sledovaných vyučovacích předmětech,
- ❖ materiálně- technické podmínky vzdělávání ve sledovaných vyučovacích předmětech,
- ❖ průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce, matematice, anglickém jazyce a vlastivědě na prvním stupni, na druhém stupni v českém, anglickém a německém jazyce, dějepisu, občanské a rodinné výchově, matematice, přírodopisu, fyzice, chemii, pracovních činnostech (práce na počítači) a informatice.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Z celkového počtu 27 vyučujících včetně ředitele školy byla výuka sledována ve výše uvedených předmětech u 21 učitele. Ve zhlédnuté výuce na prvním stupni nesplňovaly podmínky odborné kvalifikace dvě vyučující, z nichž jedna studuje na vysoké škole. Na druhém stupni byly hospitované předměty vyučovány převážně odborně kvalifikovanými pedagogy. Škola zaměstnává na čtvrtinu úvazku jednu učitelku – důchodkyni. Ze čtyř odborně nekvalifikovaných učitelů jedna vyučující dokončuje studium na vysoké škole, externí učitel výpočetní techniky je studentem Technické univerzity v Liberci a další dvě vyučující mají v úmyslu vysokoškolské studium zahájit. Kvalifikovanost vyučujících měla dobrý vliv na odbornou a u mladších učitelů i pedagogickou úroveň vzdělávání. Oba vedoucí pracovníci školy ve výuce na prvním a druhém stupni šli příkladem v její názornosti, sepletí s praxí a realizací praktických činností. Velká invence, pedagogický talent a osobní nasazení charakterizovaly výuku anglického jazyka, občanské a rodinné výchovy u dvou nekvalifikovaných učitelek. Personální podmínky vzdělávání a výchovy ve výuce základů informačních a komunikačních technologií (ICT) musí škola řešit. Funkci metodika ICT vykonává ředitel školy.

Organizační struktura školy je stanovena organizačním řádem a je funkční. Škola se řídí při své činnosti zejména vnitřními směrnici, které tvoří přílohy organizačního řádu (21 položka). Ředitel i jeho statutární zástupce mají jasně vymezené kompetence. Operativní řízení je založeno na každodenním osobním styku se zaměstnanci a pravidelných provozních poradách. Vhodně je využívána i písemná forma komunikace (týdenní plány v obou sborovnách). Oboustranný přenos informací mezi vedením školy a zaměstnanci je kvalitní. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada.

Ve škole jsou ustaveny metodické orgány. Na prvním stupni pracuje metodické sdružení pro 1. - 2. a 3. - 5. ročník neformálně. Učitelky problémy konzultují a řeší průběžně. Vzájemně hospitují, prověřují znalosti a dovednosti žáků na základě srovnávacích kontrolních prací

z matematiky, českého jazyka a přírodovědy v paralelních třídách. Na druhém stupni se předmětové komise dělí do skupin příbuzných předmětů. Písemné plánování komisí je založeno na dobrovolnosti, záznamy o činnosti si vedou podle potřeby. Systematicky sledují naplňování osnov předmětů, koordinují v ročnících časově tematické plány učiva, sjednocují požadavky na výstupy žáků a vybavení učebními pomůckami, zajišťují exkurze, soutěže, informují se o možnostech dalšího odborného vzdělávání, operativně si vyměňují zkušenosti. V letošním školním roce v souvislosti se schválením rámcového vzdělávacího programu pro základní školu byly v komisi přírodovědných předmětů zahájeny přípravy k tvorbě školního vzdělávacího programu. Komise se začala intenzivněji zabývat mezipředmětovými vztahy a s tím souvisejícími změnami v rozložení učiva.

Systém vedení pedagogických pracovníků je funkční. Začínajícím i nekvalifikovaným vyučujícím je poskytována metodická pomoc prostřednictvím předmětových komisí. Kontrolní činnost vedení školy je systematická. S jejími výsledky jsou pedagogičtí pracovníci seznamováni na pedagogické radě. Hospitační činnost je zastoupena v časovém harmonogramu kontrol vedení školy průběžně. Z hospitačních návštěv si pořizuje ředitel školy i jeho zástupkyně záznamy na vlastních tiskopisech s konkrétními opatřeními. Od začátku školního roku byla výuka častěji sledována na prvním stupni.

Další vzdělávání učitelů vychází z potřeb školy i z nabídky vzdělávacích pedagogických center. Výběr je většinou orientován k rozšiřování odbornosti a zvyšování počítačové gramotnosti učitelů. V rámci státní informační politiky ve vzdělávání (SIPVZ) bylo proškoleny na úrovni Z 25 pedagogů. V úrovni P se postupně školilo v různých modulech 18 učitelů.

K poskytování nenárokových složek platu (osobní příplatky, odměny) má ředitel školy stanovena kritéria, která jsou součástí vnitřního platového předpisu a se kterými byli zaměstnanci průkazně seznámeni. Autoevaluační zprávu o své celoroční práci poskytují vyučující vedení školy písemně. Prostor pro sebehodnocení dostávají pedagogové i v úvodu pohospitačních pohovorů. Stav personálních podmínek umožňuje realizovat vzdělávací program a podporuje rozvoj osobnosti žáků.

Úroveň personálních podmínek vzdělávání byla hodnocena Českou školní inspekcí (ČŠI) jako velmi dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola sídlí na okraji města, obklopená zelení. Tři pavilóny (hlavní budova, školní jídelna, školní družina se dvěma tělocvičnami v přízemí) jsou vzájemně propojeny. V hlavní budově je umístěno celkem 18 kmenových a devět odborných učeben (fyzika a chemie, přírodopis, výpočetní technika, hudební výchova, občanská výchova, malá jazyková učebna, dílna, bývalá sborovna používaná k výuce jazyků a cvičná kuchyňka).

Prostředí školy působilo přívětivě a přátelsky, podporovalo seberealizaci a identitu žáků. Kmenové učebny všech tříd druhého stupně a dvou tříd prvního stupně byly zařízeny novým nábytkem s nastavitelnou výškou. Umístění tabulí, osvětlení i možnost zastínění oken žaluziemi zajišťují dobré světelné podmínky. Společné prostory školy i učebny působí podnětně a motivačně, pro výzdobu bylo většinou využito výtvarných a projektových prací žáků. V jedné ze tříd byla estetičnost prostředí snížena znečištěnými stěnami.

Odborná učebna fyziky a chemie a odborná učebna přírodopisu mají vyvýšená učitelská pracoviště pro demonstrační pokusy. Počet žákovských pracovišť je vzhledem k počtu vyučovaných žáků dostačující, vybavení umožňuje realizovat laboratorní práce. Rozmístění žákovských lavic v odborné učebně fyziky a chemie však znesnadňuje učitelům průběžnou

vizuální kontrolu všech žáků. V učebnách je instalovaná audiovizuální technika (televizor, video, zpětný projektor) a jsou v nich žákům k dispozici odborné časopisy, které škola odebírá. Na učebny navazují učitelské kabinety, ve kterých je umístěn dostatek funkčních názorných pomůcek i potřeb pro realizaci demonstračních pokusů a laboratorních prací.

Většina vybavení odborné učebny výpočetní techniky byla pořízena v rámci projektu „Internet do škol“ SIPVZ. Přidělené žakovské stanice škola doplnila vlastním nákupem, takže v době inspekce bylo k dispozici kromě učitelské stanice 12 počítačů pro žáky typu IBM PC, jeden počítač iMAC s odlišnou konstrukcí, tiskárny a scanner. Počet žakovských stanic není dostatečný, v četnější skupině s patnácti žáky neumožnil efektivní výuku jednoho žáka na jednom počítači. V prostorné místnosti jsou stanice vhodně uspořádané tak, aby měl učitel dobrý přehled o postupu práce všech žáků. Náčrt a záznam na přenosné tabuli byl z některých žakovských pracovišť hůře viditelný, pro větší názornost výkladu scházela didaktická technika (zpětný projektor, datový projektor). Softwarové vybavení umožňuje realizovat výuku základů ICT v souladu se vzdělávacím programem. Pro počítačem podporovanou výuku má škola nakoupené vhodné programy (kromě encyklopedií výukové programy matematiky, fyziky, chemie, přírodovědy, zeměpisu a jazyků). S ohledem na malý počet stanic v učebně pro celou třídu měli zatím žáci možnost používat výukové programy pouze občas. Schází prostor pro vybudování další počítačové učebny, kterou by s ohledem na počet žáků škola potřebovala. Pro individuální práci žáků po vyučování není odborná učebna výpočetní techniky využívána.

Odborné učebny pro výuku jazyků nemají speciální technické vybavení. Pozitivem je běžné využívání magnetofonu a četný podpurný materiál pro výuku anglického a německého jazyka.

Škola vlastní dva diapojektory, tři zpětné projektory, 25 radiomagnetofonů (většina s přehrávačem CD), HIFI věž, přehrávač DVD a 5 televizorů s videem. Negativem je, že ve většině kmenových učeben není didaktická technika pohotově k dispozici, učitelé si ji do hodin musí nosit. Materiální zázemí je na úrovni, která umožňuje bezproblémově a s přiměřenou názorností vyučovat sledované předměty. Řadu podkladů a pomůcek si vytvářejí vyučující sami.

Pro sledované předměty s výjimkou výuky základů ICT jsou žákům školou zapůjčovány učebnice, pořizované v ucelených řadách. Fond učebnic pro sledované předměty je dostatečně široký a je aktuálně inovován. Učebnice jsou individuálně doplňovány dalšími kopírovanými texty z pracovních sešitů nebo jiných zdrojů. V hodinách měli žáci k dispozici normativní jazykové příručky, doplňkové učebnice i nové atlasy. Nabízenou službu – hromadný nákup celých sad sešitů a dalších pomůcek vždy v červnu pro následující školní rok – využívá 98 % žáků a jejich rodičů.

Odbornou literaturu mají pedagogové k dispozici v kabinetech. Celkově měla učitelská knihovna v době inspekce 1,5 tisíce svazků a je průběžně doplňovaná. Žakovská knihovna (v samostatné místnosti) má téměř 3 tisíce svazků, ale za poslední kalendářní rok doplněna nebyla. Stávající nabídka beletrie není dostatečně široká, k výuce ji používají pouze žáci prvního stupně. Je plánováno její doplňování, především encyklopediemi. Na nákup nových knih již vedení školy vyčlenilo finanční prostředky. Školní videotéka obsahuje 70 kazet, především pro žáky druhého stupně. Široká je nabídka video programů především pro společenskovědní předměty. K podpoře výuky i mimoškolní činnosti žáků je využíváno 12 různých titulů časopisů.

V budově školy se žáci mohou stravovat ve školní jídelně, zakoupit si svačinu ve školním bufetu i dodržovat pitný režim (ve škole je instalovaný nápojový automat). Kapacita vybudovaných šaten (16 kójí), zmiňovaná již v minulé inspekční zprávě, byla v době inspekce stále nedostačující, takže někteří žáci využívali méně vhodně umístěnou šatnu při vstupu do tělocvičny. Hygienická zázemí pro žáky byla na průměrné úrovni kromě nově

zrekonstruovaných prostor u tělocvičen, které jsou vynikající. Prostornou hernu školní družiny využívají žáci prvního stupně také v době vyučování k realizaci prožitkových aktivit v rámci minimálního preventivního programu.

Z finančních důvodů zatím nebyla realizována rekonstrukce školního hřiště v bezprostředním sousedství budovy, i když projekt je připraven od roku 2003. Využívání materiální podpory výuky ředitel školy spolu se svou zástupkyní průběžně sledují a kontrolují. Plánování obnovy a rozšíření materiálně-technického vybavení školy je promyšlené, vychází z analýzy stavu i požadavků jednotlivých učitelů a metodických sdružení na doplnění učebních pomůcek, učebnic a dalších výukových materiálů. Omezujícím faktorem jsou dostupné finanční prostředky. Současné materiálně-technické podmínky školy umožňují bezproblémovou realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Přispívají k zajištění názornosti sledované výuky a systematickému rozvoji osobnosti žáků.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Zvolený vzdělávací program Základní škola čj. 16847/96-2 i vzdělávací program s rozšířenou výukou tělesné výuky čj. 29 738/96-22-50 ve smyslu všech pozdějších úprav, doplňků a pokynů je realizován v souladu a aktuálními údaji v rozhodnutí o zařazení školy do sítě.

Vzdělávací program je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě.

Podle zvoleného vzdělávacího programu probíhá výuka na obou stupních základní školy. Žáci šesté až deváté A třídy plní program s rozšířenou výukou tělesné výchovy. Specializují se na běh na lyžích a od letošního školního roku je jejich zaměření rozšířeno o tenis. Učební plány školy a rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005 sestavil ředitel v souladu s výše uvedeným vzdělávacím programem i jeho rozšířenou variantou.

Disponibilní dotaci v sedmé B třídě bez rozšířené výuky tělesné výchovy škola využila k zařazení dalšího volitelného předmětu – informatiky. Předepsanou disponibilní hodinu v sedmé A třídě s rozšířenou výukou tělesné výchovy naplňuje volitelný předmět - přírodovědný seminář. Název však přesně nevystihuje jeho náplň. Obsah semináře navazuje na probranou látku z matematiky a rozšiřuje ji. Pro tento volitelný předmět není sestaven tematický plán. V osmém a devátém ročníku obou učebních plánů byly disponibilní hodiny využity k navýšení hodinové dotace povinného předmětu český jazyk a matematika. Zhlédnutá výuka respektovala osnovy, k obsahové duplicitě ve sledovaných předmětech nedocházelo. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky byla zajištěna. Škola zařazuje od sedmého do devátého ještě dva volitelné předměty – konverzaci v anglickém a německém jazyce a nabízí sedm zájmových útvarů na podporu volnočasových aktivit žáků.

Ve školním roce 2004/2005 vykazuje škola 6 integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které jsou se všemi náležitostmi vypracovány individuální výchovně-vzdělávací plány. Škola na prvním stupni zajišťuje odbornou pomoc těmto i dalším žákům s poruchami učení formou logopedické a dyslektické nápravy.

Prohlédnutá povinná dokumentace základní školy (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy) je vedena na dobré úrovni a průkazně. Kontrolu plnění učebních osnov provádí vedení školy pravidelným sledováním záznamů v třídních knihách, při hospitační činnosti i kontaktem s metodickými orgány.

Výuka byla v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Týdenní rozvržení vyučovacích hodin a přestávek vyhovuje platným předpisům a převážně respektuje psychohygienické zásady (hodiny chemie se častěji objevují jako koncové v osmých a devátých třídách). Školní řád je obecně známým dokumentem. Provoz odborných učeben je vymezen provozními řády.

Poradenskou činností se zabývá již šestým rokem zkušená vyučující druhého stupně. Pomáhá žákům osmého a devátého ročníku v profesním rozhodování, dobře spolupracuje s rodiči žáků a mnoha institucemi, především s pedagogicko-psychologickou poradnou. Podle zájmu absolvují žáci devátého ročníku profitesty. Žákům se specifickými poruchami učení je poskytována účinná pomoc. Pro sportovně nadané žáky, kteří přicházejí na druhý stupeň i z jiných škol, pořádá škola adaptační kurz. Výchovná poradkyně úzce spolupracuje s metodičkou prevence. Obě se průběžně vzdělávají, k dané problematice si zajišťují odbornou literaturu i specializovaná periodika. Metodička prevence, která je ve funkci druhým rokem, vytváří dobré podmínky pro zapojování žáků do řady aktivit ve škole i mimo ni proti šíření nežádoucích jevů. Zpracovaný minimální preventivní program je otevřeným projektem pro žáky i vyučující školy a je účinně naplňován. Oblast prevence proti sociálněpatologickým jevům je ve škole promyšleně a systematicky zajišťována.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční. Oblast poradenství a prevence sociálněpatologických jevů působí příznivě na vzdělávání žáků.

Zákonní zástupci jsou o prospěchu a chování žáků informováni průběžně prostřednictvím žákovských knížek. Čtyřikrát ročně se uskutečňují třídní schůzky. Po domluvě se mohou rodiče kdykoli informovat ve škole osobně. Pravidelně je organizován den otevřených dveří. Webové stránky zatím nejsou realizovány. Sportovní úspěchy žáků školy, jejich účast ve vědomostních i společensko prospěšných soutěžích jsou prezentovány v regionálním tisku. Při škole pracuje Sdružení rodičů a přátel dětí a školy. Pro školu je charakteristická otevřená a přátelská atmosféra, která pozitivně ovlivňuje realizaci vzdělávacího programu.

Informační systém vůči žákům a jejich rodičům je na velmi dobré úrovni.

První stupeň

Český jazyk, anglický jazyk, matematika a vlastivěda

Inspekční činnost byla zaměřena na sledování výše zmíněných předmětů ve všech třídách prvního stupně u osmi různých vyučujících. Všechny hodiny měly stanovené cíle přiměřené k aktuálnímu stavu tříd. Tyto cíle respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků a byly ve sledovaných jednotkách naplněny. Témata navazovala na probírané učivo z předchozích hodin.

Učebny, ve kterých výuka probíhala, byly vybaveny školním nábytkem velikostí odpovídající věku žáků. Byly podnětně vybavené k jednotlivým předmětům, doplněné vlastní tvorbou žáků, dokumentací třídní samosprávy a fotodokumentací konkrétních akcí třídy. Učebnice se ve sledovaných hodinách účelně využívaly, sešity byly průběžně kontrolovány, opravovány a známkovány. Často vyučující použily i názorné pomůcky (mapy, globus, pohlednice) nebo doplňkový namnožený materiál. Didaktická technika se ve větší míře neuplatnila, pouze na hodiny angličtiny si vyučující pravidelně nosí magnetofon.

Dominantním jevem sledovaných hodin byla snaha učitelek o soustavnou aktivizaci všech žáků. Té vyučující dosahovaly vysokou variabilitou metod, činností, vhodnou motivací či průběžným kladným hodnocením i upozorňováním na nedostatky. Učitelky vedly žáky k vyvozování z textů, odůvodňování jevů a k práci s chybami, což vytvářelo dobré předpoklady k porozumění problémům. Zkušenější učitelky byly ve svém přístupu otevřené novým inventivním postupům mladších kolegyň. Dokonale promyšlenou strukturu a organizaci hodiny měla matematika ve čtvrté třídě, kde žáci dostávali podněty

k samostatnému myšlení, volili vhodné způsoby řešení problémových úloh, při nichž museli využít tvůrčího přístupu a logického myšlení. Při efektivní skupinové práci uplatnili své vlastní názory. Další vynikající úroveň měla hodina vlastivědy v páté třídě, ze které bylo patrné systematické a důsledné vedení žáků učitelkou. Ve velice příznivém třídním klimatu žáci promýšleli problémové situace, vyhledávali informace vhodné k jejich řešení, využívali získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení. Sledovaná hodina anglického jazyka úplných začátečníků byla vysoce efektivní a byla pojata učitelkou jako „škola hrou“ při uplatnění soustavné komunikace v angličtině. Charakteristický byl tvůrčí přístup nekvalifikované učitelky, využití rozmanitých forem a metod práce, její vynikající výslovnost a odborná zdatnost. Žáci byli natolik vtaženi do procesu, že neměli pocit, že se učí.

Komunikace mezi učitelkami a žáky i mezi žáky navzájem byla na velmi dobré úrovni. Byl zde vytvářen prostor pro osobnostní i sociální rozvoj žáků, posilování jejich sebedůvěry a vzájemného respektování. Žáci pracovali v nestresujícím, klidném prostředí.

Frekvence klasifikace písemných i ústních výkonů žáků byla ve všech sledovaných předmětech četná (pravidelně několikrát v každém týdnu), v některých ročnících se objevilo v žákovských knížkách známkování s mínusy. Hodnocení bylo učitelkami většinou zdůvodněné. Prakticky se neuplatnilo vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním stupni byly hodnoceny celkově jako velmi dobré.

Druhý stupeň

Cizí jazyky – anglický a německy jazyk

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání vychází z hospitací tří hodin cizích jazyků včetně konverzace z angličtiny u dvou různých vyučujících. Hospitace v dalších ročnících nebylo možné z provozních důvodů zařadit. Všechny hodiny byly dobře připravené se stanovenými cíli přiměřeně k výuce, probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Hodina němčiny probíhala v kmenové třídě, prakticky bez materiální podpory, se špatně smazanou tabulí a bez křídly. Konverzace z angličtiny se uskutečnila ve speciální místnosti s videem, kde se tyto hodiny konají pravidelně. Na ostatní vyučovací jednotky anglického jazyka se stěhují dělené skupiny do jazykové učebny s audio technickým vybavením, kde je k dispozici množství podpůrného materiálu k tomuto předmětu. K práci učitelky využívaly především učebnice, doplňkový materiál, magnetofonové nahrávky cizojazyčných textů a videoprogramy.

Vyučovací čas jednotlivých hodin byl účelně naplněn především v anglickém jazyce dobře promyšlenými navazujícími kroky, s využitím audiotechniky nebo začleněním samostatné práce s informacemi. Frontální vyučování s uplatněním individuálního přístupu vyučujících k jednotlivým žákům se často střídalo s prací ve skupinách nebo v párech. Uplatnila se vysoká variabilita metod, komunikace probíhala převážně v cizím jazyce, s odborně a věcně správně podanými instrukcemi. Především mladší žáci pracovali velmi aktivně a se zájmem, starší více uplatňovali propojení teorie s praxí a využívali svých zkušeností. Vyučovalo se většinou v příjemné pracovní atmosféře, kvalita vzájemných vztahů byla na dobré úrovni. Ačkoli učitelky vytvořily pro žáky dostatečný prostor k samostatné komunikaci, žáci ho málo využívali.

Hodnocení probíhalo aktuálně, nejčastěji v průběhu hodin s ohledem na individuální dispozice žáků. Vyučující oceňovaly pokrok pochvalou a povzbuzením k další činnosti. Známkování v žákovských knížkách je průběžné a průkazné, dobře identifikovatelné na

samostatných stránkách k jednotlivým předmětům. Prakticky se neobjevilo sebehodnocení žáků, ani závěrečné shrnutí a zhodnocení hodiny.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích byly celkově na velmi dobré úrovni.

Český jazyk

Výuka byla sledována ve třech hodinách u dvou vyučujících. Třetí učitelka, která učí na druhém stupni český jazyk, byla nemocná. Ve sledované výuce byla látka probírána v souladu s učebními osnovami. Učitelky měly hodiny připravené po obsahové i materiální stránce. Výukové cíle nebyly vždy konkretizovány. Z průběhu sledovaných hodin však vyplynulo, že byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd. Probírané učivo navazovalo na předcházející a bylo předáváno věcně správně.

Hodiny probíhaly v kmenových učebnách, podnětně upravených. Materiální podpora byla založena na práci s namnoženými materiály, někde i odbornými příručkami a názornými pomůckami, které si připravili sami žáci k prezentaci zadaných úkolů (odborný výklad, dramatizace literárního textu).

Zhlédnutá výuka byla převážně organizována frontálně s jasnými pokyny vyučujících. Učitelky přihlížely k psychohygieně výuky, vhodné střídání činností ji dynamizovalo. Žáci byli maximálně aktivní a dobře spolupracovali při analýze a syntéze odborných výrazů především při skupinové formě práce. Efektivita některých zhlédnutých hodin byla snížena nepřesnou formulací výukových cílů a z toho vyplývající i nízkou reflexí v závěru hodin.

Nápaditá vstupní motivace (dramatizace balady) navodila u žáků zájem o probírané učivo, jinde probíhala na základě teoretického opakování minulého tématu. V průběhu hodin byla látka vhodně aktualizována, učitelky navazovaly na zkušenosti žáků a upozorňovaly na mezipředmětové souvislosti. Při upevňování učiva poskytovaly žákům individuální pomoc a vyžadovaly od nich zpětnou vazbu. Pochvalou oceňovaly jejich aktivní práci. Žáci byli hodnoceni i klasifikací se zdůvodněním. Vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení žáků nebylo zažité.

Učitelky se vyjadřovaly spisovně, velmi dobře artikulovaly, ne vždy opravovaly nespisovné výrazy ve vyjadřování žáků. Náhodně vybrané písemnosti žáků byly většinou kontrolovány. V žakovských knížkách jsou známky zaznamenávány průběžně. Předložené písemné kontrolní slohové práce byly vcelku sjednoceny, až na jednotlivosti v zadávání prací. V žakovských opravách nebyly rozlišovány chyby různé povahy.

Žáci akceptovali stanovená pravidla komunikace. Interakce mezi vyučujícími a žáky byla bezproblémová, probíhala v přátelské atmosféře. Obě učitelky podporovaly rozvoj komunikativních dovedností žáků. Použitými metodami a formami práce poskytovaly žákům prostor k vytváření některých kompetencí, a to v oblasti kooperace i práce s různými zdroji informací. Jedna z nich odpovědi žáků formulačně více usměřňovala a poskytovala jim méně prostoru k vyjadřování vlastních názorů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Společenskovědní předměty – dějepis, občanská výchova, rodinná výchova

Hodnocení kvality výuky výše uvedených předmětů vychází z osmi hospitací u tří vyučujících. Učitelka, která převážně zajišťuje výuku občanské a rodinné výchovy a nemá odbornou kvalifikaci, učila tyto předměty s velkou invencí. V průběhu hospitací byl u ní zaznamenán výrazný posun v přípravě hodin z hlediska metodických i organizačních postupů.

Obsah učiva, který vyučující mají zpracovávat v časově tematických plánech, koresponduje s platnými učebními osnovami. Pouze v plánování dějepisné látky devátého ročníku je tematickému celku „Československo a svět ve 2. polovině 20. století“ věnován krátký časový úsek. Ve zhlédnutých vyučovacích jednotkách se většinou nedařilo konkretizovat výukové cíle. Z průběhu výuky však vyplynulo, že byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd. Probírané učivo navazovalo na předcházející. Látka byla podávána věcně správně.

Materiální podpora byla založena na práci s různými názornými pomůckami, některé z nich si žáci ve skupinách vytvářeli v průběhu výuky. Byla využívána doplňková literatura i encyklopedické příručky, mapy a atlasy. Učebnice občanské výchovy jsou žákům do hodin zapůjčovány, ve sledované výuce nebyly využity. Pouze v jedné z navštívených hodin si žáci poslechli audio nahrávku.

V úvodu navštívených hodin učitelky žákům většinou sdělily téma, v závěru však obvykle scházel čas na zpětnou vazbu o míře naplnění výukových cílů. V dějepisných hodinách převažovalo frontální vyučování s dominantním projevem vyučující. Práce skupin byla pouze formální, měla nízkou efektivitu. Ve zdařilejší hodině probíhalo vhodné střídání činností. Při samostatné práci měli žáci možnost hledat nové postupy a pracovat vlastním tempem. Jejich aktivitu podporovaly dobře formulované otevřené otázky. Zařazení a využití skupinové práce ve většině zhlédnutých hodin výchovných předmětů byly promyšlené a účelné. Prostředkem k plnění výukového cíle v rodinné výchově bylo i výtvarné ztvárnění probíraného tématu žáky.

Jen někde cílená vstupní motivace korespondovala s výukovými cíli a navodila u žáků zájem o probírané učivo, většinou však probíhala formou frontálního opakování poznatků minulé látky. V průběhu některých hodin učitelky připomínaly mezipředmětové souvislosti, vycházely ze zkušeností žáků, učivo bylo vhodně aktualizováno. Zejména ve výchovných předmětech byla posilována sebedůvěra žáků častou pochvalou a oceňováním jejich aktivní práce. V dějepisné výuce probíhalo ústní zkoušení jednotlivců se zdůvodněnou klasifikací pouze v šestém ročníku. V žakovských knížkách byly známky ve sledovaných předmětech zaznamenávány průběžně, ve výše zmíněném ročníku a předmětu byla jejich frekvence mimořádně vysoká. Záznamy v sešitech žáků byly na různé grafické úrovni a vyučujícími většinou kontrolovány. Vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení žáků bylo využito pouze ojediněle.

Výuka probíhala v přátelské atmosféře. Žáci respektovali pokyny pedagogů, byli vstřícní, dodržovali dohodnutá pravidla komunikace. Verbální projevy vyučujících byly spisovné a srozumitelné, chyby v nespisovném vyjadřování žáků opravovaly učitelky jen minimálně. Celkově byl ve sledovaných hodinách vytvářen menší prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků, i když obsah výuky se k získávání těchto kompetencí často nabízel. Vytvořit prostor pro diskusi žáků, i když s názory většinou sporadicky formulovanými, se vyučující podařilo ve sledovaných hodinách rodinné výchovy a hodiny občanské výchovy v devátém ročníku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenskovedních předmětech byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika, přírodovědný seminář

Hodnocení vychází z celkem deseti hodin hospitací matematiky ve všech ročnících druhého stupně a jedné hodiny přírodovědného semináře. Odborná kvalifikace všech čtyř vyučujících pozitivně ovlivnila úroveň výuky po stránce odborné i metodické.

Obsah učiva zpracovaný v časově tematických plánech koresponduje s platnými učebními osnovami. Vyučovaná témata na sebe kontinuálně navazují a mají logickou posloupnost. Volitelný přírodovědný seminář v sedmé A třídě slouží k procvičování, doplňování

a rozšiřování učiva povinného předmětu matematika. Navštívené hodiny byly pečlivě připravené. Výukové cíle odpovídaly věku, schopnostem a dovednostem žáků i aktuálnímu stavu ve třídě.

Sledovaná výuka probíhala v kmenových učebnách s tradiční, avšak účelně využívanou, bezprostřední materiální podporou. Didaktická technika použita nebyla. Kromě učebnic, sbírek úloh a sešitů žáci pracovali i s namnoženými soubory úloh a velmi pěkně připravenými pracovními listy. Pro přesné grafické řešení rovnic měli k dispozici milimetrový papír. V některých hodinách přispívaly k názornosti výuky další pomůcky (rovinné obrazce), jinde nákresy na tabuli s využitím barevných kříd. Záznamy v náhodně vybraných sešitech žáků jsou většinou systematické, učiteli kontrolované a opravované.

V úvodu vyučovací jednotky bylo žákům vždy sděleno téma hodiny, někdy i vzdělávací cíle – zpětná vazba o míře jejich naplnění však v závěru obvykle chyběla. Navštívené hodiny se vyznačovaly účinnou kombinací frontální a individuální výuky, při které každý žák pracoval svým tempem. Pozitivem všech zhlédnutých hodin byly jednoznačné řídicí pokyny učitelů, věcně a odborně správný výklad a dostatečný prostor pro procvičení učiva. Aktivitu žáků podporovala volba otevřených a problémově orientovaných dotazů, přiměřeně náročné úlohy i v různé míře uplatňovaná vnitřní diferenciaci. Žáci byli vedeni k tvořivému myšlení a logickému uvažování. Někdy však převažovala práce učitele, žáci více přijímali hotová řešení a mechanicky opisovali záznam z tabule.

Pedagogové většinou dbali na dodržování psychohygienických zásad efektivního učení, občas však opomenuli častější prostřídání aktivit. Ne vždy se dařilo dobře pracovat s časem, několikrát přerušilo činnost zvonění.

Zhlédnutá hodina přírodovědného semináře byla velmi dobře využita. Probíhala ve svižném tempu. Všichni žáci byli do vzdělávacího procesu zapojeni - při činnostním pojetí vyučování pracovali samostatně nebo ve dvojicích a individuálním tempem řešili učitelkou zadané úkoly.

Pedagogové poměrně málo využívali cílenou vstupní motivaci. Dokázali však v různé míře průběžně motivovat žáky aktualizací učiva, využíváním zkušeností žáků, důrazem na mezipředmětové souvislosti, pochvalou. Průběžná klasifikace dílčích aktivit byla výjimečná.

V hodinách vládla otevřená a tolerantní atmosféra, občas chybělo více úsměvů a laskavosti. Žáci dodržovali dohodnutá pravidla chování, učitelé vystupovali vstřícně. Snažili se zapojit žáky do dialogu, poskytnout jim prostor pro vyjádření vlastního názoru, vyvolat diskusi o možnostech řešení. Někteří pedagogové byli málo důslední v systematickém rozvoji komunikativních dovedností (včetně nácviku správného matematického vyjadřování) všech žáků i těch méně aktivních.

V matematice převládá písemná forma ověřování znalostí. Klasifikace dle záznamů v žákovských knížkách je průběžná. Prohlédnuté čtvrtletní práce měly promyšlené zadání úloh a pečlivou opravu. Při hodnocení převažoval citlivý přístup k žákům, s respektováním jejich individuálních schopností. Scházely četnější zpětné vazby v průběhu vyučovací jednotky a ocenění i dílčího pokroku v učení. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků využíváno nebylo.

Pouze v hodině přírodovědného semináře se žáci velmi intenzivně učili kooperaci a vzájemnému respektu, učitelka jim byla rádcem a pomocníkem v nesnázích. V matematice nebyla skupinová práce zařazena. Možnosti získávání kompetencí v oblasti týmové spolupráce tak měli žáci zatím omezené.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a v přírodovědném semináři byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Přírodovědné předměty – fyzika, chemie, přírodopis

Hodnocení vychází z devíti hodin hospitací ve všech ročnících u tří vyučujících ze čtyř, kteří výuku výše uvedených předmětů zajišťují. Jeden učitel přírodopisu byl v době inspekce na lyžařském kurzu. Odborná kvalifikovanost všech navštívených vyučujících se ve výuce pozitivně odrazila.

Učivo mají učitelé rozplánováno pro jednotlivé ročníky a předměty v časově tematických plánech, které vycházejí z používaných učebnic a zároveň důsledně respektují schválené osnovy. Je v nich vymezen i časový prostor pro nácvik praktických dovedností formou laboratorních prací, které byly v době inspekce v plánovaném rozsahu realizovány.

Výukové cíle jednotlivých hodin byly přiměřeně náročné, stanovené s ohledem na předchozí znalosti a dovednosti žáků, ne vždy však byly v úvodu hodin jasně definované a vyplynuly spíše z jejich průběhu. Učivo logicky navazovalo na předcházející témata.

Na výuku se všichni vyučující pečlivě připravovali, promýšleli hodiny nejen po stránce obsahové, ale i pedagogické. Výuka byla vedena věcně i odborně správně, drobné chyby v odborné terminologii ve fyzice se vyskytly výjimečně.

Materiální podpora výuky byla mimořádně vysoká. Všechny hodiny probíhaly v pro předmět podnětném prostředí odborných učeben. V hodinách žáci často pracovali s učebnicemi, tabulkami a kopírovanými pracovními texty. Názornost výuky byla účelně podpořena množstvím rozmanitých učebních pomůcek od jednoduchých po prostorové modely, ukázky hotových výrobků a přírodnin. Žákům byly kvalitně předváděny demonstrační pokusy. Využití audiovizuální techniky bylo někdy z hlediska výuky méně efektivní (KP8, video).

Zhlédnuté hodiny se sice vyznačovaly frontální výukou a dominancí učitele, avšak účelnými pokyny, častým střídáním činností a vysokou názorností. Jejich tempo kolísalo od pomalejšího v hodinách přírodopisu, což se částečně odrazilo v pasivitě žáků, k přiměřeně svižnému a bez zbytečných prostoje v hodinách chemie, které žáky nutilo neustále udržovat pozornost. V některých hodinách nezbyl v jejich závěru dostatek času na ověření, zda žáci učivo dobře pochopili. V náhodně vybraných sešitech žáků se občas objevovaly formulace, které o správném pochopení problematiky nesvědčily.

Ačkoliv vstupní motivace nebyla vždy výrazná, všichni vyučující průběžně motivovali žáky pochvalou a využíváním jejich vlastních zkušeností z běžného života, většinou se jim dařilo i propojení teorie s praxí. Důsledná analýza chyb se nejvíce vyskytovala v chemii.

K ověřování předchozích znalostí jsou učitelé zvyklí volit písemnou i ústní formu a předem sdělovat zásady hodnocení a klasifikace. V navštívených hodinách vyučující efektivně zaměstnávali i žáky, kteří se na této činnosti (tedy zkoušení) nepodíleli. Dle náhodně vybraných žákovských knížek je klasifikace ve výše uvedených předmětech průběžná a častá. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků nebylo využíváno.

Učitelé se vyjadřovali spisovně a srozumitelně, stanovená pravidla komunikace mezi vyučujícími a žáky byla založena na vzájemném respektu s převahou jednosměrného toku informací od učitele k žákovi. Pouze v některých hodinách vyučující dokázali žáky formou otevřených a problémově formulovaných dotazů systematicky vést k rozvoji jejich řečových dovedností.

Výuka probíhala většinou v příjemné pracovní atmosféře, pouze ojediněle se vyskytly ve vztahu učitel – žák problémy vyplývající z malé pedagogické zkušenosti vyučující (chemie). Výchova k toleranci a partnerské vztahy byly nejzřetelnější v hodinách fyziky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výuka základů informačních a komunikačních technologií (ICT): pracovní činnosti – práce s počítačem, informatika

Pozitivem vzdělávání v oblasti základů ICT je skutečnost, že tvoří ucelený systém. I když to vzdělávací program nenařizuje, výukou musí projít každý žák školy. Stanovené cíle odpovídají vzdělávacím potřebám žáků a umožňují rozvoj jejich osobnosti. Obsah je promyšlený, témata na sebe navazují. Organizace výuky umožňuje při dané časové dotaci získávání kompetencí zejména nadanějším žákům. Nedostatek je v tom, že bez ucelených učebních textů (učebnice se nepoužívají) a možnosti individuální návštěvy počítačové učebny po vyučování získávají méně talentovanější žáci cílový rozsah znalostí a dovedností jen velmi obtížně, zejména když nemají možnost práce s počítačem ani doma.

Hodnocení bylo provedeno na základě čtyř hodin hospitací v osmém a devátém ročníku. V navštívených hodinách se částečně projevila absence pedagogického vzdělání a malá pedagogická zkušenost učitele. Scházela vnitřní diferenciací výuky, menší pozornost byla věnována průběžnému hodnocení žáků a rozvoji jejich komunikativních dovedností včetně užívání správné terminologie. Sledovaná výuka byla pečlivě připravená, věcně a odborně správná. Její účinnost zvyšovala velmi dobrá bezprostřední materiálně-technická podpora (s výjimkou čtenější skupiny, kde nebylo možné zajistit práci každého žáka na jednom počítači). Žáci účelně používali namnožené podklady (učební text, pracovní listy, zadání úloh, ukázky výstupů), připravené soubory v lokální počítačové síti i zdroje v prostředí internetu.

V hospitovaných hodinách byly vhodně střídány vyučovací metody – krátký frontální výklad a individuální práce, při které vyučující obcházel žáky a ochotně i fundovaně poskytoval radu a pomoc. Promyšlený obsah úloh (kursovní lístek, vlastní webová stránka) i postup práce, který poskytl prostor pro vlastní objevování efektivnějšího řešení, působily motivačně. Žáci byli aktivní, většina projevila o výuku opravdový zájem. Někteří plnili úkoly samostatně, jiní s malou pomocí a několik žáků (9. ročník) se jen obtížně orientovalo v základních úkonech. Na více individuálních dotazů nemohl učitel reagovat zároveň, takže se v některých okamžicích tempo výuky výrazně zpomalilo.

Vyučování probíhalo v otevřené a přátelské atmosféře. Bylo patrné, že dobrý vztah mezi učitelem a jeho žáky je založen na osobním poznání, vzájemné důvěře a toleranci k odlišným názorům druhých.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výuce základů ICT byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Východiskem je SWOT analýza, na jejímž základě vedení školy používá pro sledování výsledků vzdělávání řadu dílčích ukazatelů. Vzhledem k tomu, že škola je jednou ze tří základních škol v blízkém okolí, je jedním z ukazatelů počet žáků každoročně přihlášených k zápisu do prvního ročníku, dalším je úspěšnost při přijímacích zkouškách v prvním kole na výběrové střední školy. Zpětnou vazbu vedení školy poskytují její absolventi, kteří ho informují, jaké znalosti a dovednosti při vstupu do středních škol postrádali. V loňském školním roce škola využila též standardizovaných testů KALIBRO (5. a 9. ročník), ve kterých žáci dosáhli výsledků lepších než průměr. V letošním školním roce chtějí vycházet též z výsledků plošného testování žáků 9. ročníků prováděného institucí CERMAT a realizovaného ve všech základních školách Libereckého kraje.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech na prvním a druhém stupni základní školy byly v souhrnu hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školních zařízení – vydalo MŠMT pod čj. 33 545/2002-21 dne 24. 1. 2003 s účinností od 1. 1. 2003
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Jablonec nad Nisou - Mšeno, Arbesova 30 – vydalo Zastupitelstvo města Jablonec nad Nisou usnesením č. XVI. A. 1) ze dne 11. 12. 2003 čj. 09/2003/ZL/ZŠ
3. „Učební plán vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16847/96-2 – školní rok 2004/2005“ schválený ředitelem školy, nedatováno
4. „Učební plán vzdělávacího programu Základní škola – rozšířená výuka tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50 – školní rok 2004/2005“ schválený ředitelem školy, nedatováno
5. Učební dokumenty vzdělávacího programu Základní škola schválené MŠMT dne 30. 4. 1996 čj.: 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996, Úpravy a doplňky schválilo MŠMT dne 25. 8. 1998 čj.: 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998, ve znění pozdějších úprav
6. „Zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004“ ze dne 10. 9. 2004
7. Rozvrh hodin všech tříd a vyučujících platný v době konání kontroly pro školní rok 2004/2005 a schválený ředitelem školy
8. Třídni knihy tříd I. – IX. ročníku ve školním roce 2004/2005
9. Třídni výkazy a katalogové listy žáků 1. stupně ve školním roce 2004/2005
10. Třídni výkazy a katalogové listy tříd VI.A, VI.B, VII.A, VII.B, VIII.A, VIII.B, VIII.C, IX.A, IX.B ve školním roce 2004/2005
11. Výkaz Škol (MŠMT) V3-01 výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 4. 10. 2004
12. Projekt „Intenzifikace činnosti sportovních tříd na ZŠ“ – rozšíření sítě k 1. 9. 2004 ze dne 29. 9. 2004 čj. 25472/04-50
13. „Smlouva s klubem biatlonu o zabezpečení vyučovacího a sportovního procesu žáků tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy v základní škole ve spolupráci se sportovním klubem“ ze dne 8. 10. 1999
14. „Smlouva o rozdělení kompetencí při organizování tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy mezi SKI klubem Jablonec nad Nisou“ ze dne 13. 11. 2001
15. „Organizační řád“ schválený ředitelem školy s účinností od 1. 1. 2003
16. „Vnitřní řád školy“ platný od 1. 9. 2003
17. „Plán kontrolní činnosti - školní rok 2004/2005“, nedatováno
18. „Plán práce na školní rok 2004-2005“ ze dne 31. 8. 2004
19. „Vnitřní platový předpis“ ze dne 18. 12. 2003, platný od 1. 9. 2003
20. „Jednací řád pedagogické rady“ ze dne 31. 8. 2004
21. Zápisy z pedagogické rady ze dne 15. 11. 2004 a 24. 1. 2005
22. „Vnitřní řád pro pracovníky“ schválený ředitelem školy, platný od 1. 9. 2003
23. Hospitační záznamy vedoucích pracovníků školy, školní rok 2004/2005
24. Individuální výchovně-vzdělávací plány integrovaných žáků pro školní rok 2004/2005
25. „Minimální preventivní program 2004/2005“, nedatováno
26. „Plán aktivit na školní rok 2004/2005“, nedatováno

27. „Prevence na 1. stupni ZŠ“, nedatováno
28. „Hodnocení MPP za školní rok 2003-2004“, nedatováno
29. Časově tematické plány sledovaných předmětů, školní rok 2004/2005
30. Srovnávací kontrolní práce z matematiky, českého jazyka a přírodovědy na 1. stupni, školní rok 2004/2005
31. Vybrané kontrolní slohové práce z českého jazyka na 2. stupni, školní rok 2004/2005
32. Vybrané čtvrtletní práce z matematiky, školní rok 2004/2005
33. Namátkově vybrané sešity žáků a žákovské knížky na 1. a 2. stupni, školní rok 2004/2005
34. Přehled žáků, kteří se hlásí do školy k zápisu do prvních tříd ve školním roce 2005/2006
35. Náhodně vybrané protokoly z laboratorních prací, školní rok 2004/2005
36. ICT plán školy pro období do konce školního roku 2005/2006 zpracovaný ředitelem školy, nedatováno
37. Podklady k instalaci a provozu počítačů v rámci projektu „Internet do škol“ SIPVZ
38. Dokument „Počítačové sestavy“ (hardware počítačů pořízených mimo projekt „Internet do škol“ SIPVZ)
39. Personální dokumentace (doklady o kvalifikaci) učitelů sledovaných předmětů
40. Zápisy z jednání předmětové komise matematiky, fyziky a chemie ze dne 3. prosince 2003, školní rok 2003/2004 a ze dne 11. ledna 2005 školní rok 2004/2005
41. Plán předmětové komise českého jazyka – školní rok 2004/2005
42. Výpis z počítačové evidence „Seznam zakoupeného software“ ke dni 15. února 2004
43. Výpis z počítačové evidence – inventurní soupis DDHM – didaktická technika ke dni 15. února 2004
44. Výpis z počítačové evidence „Seznam vzdělávacích akcí“ ke dni 15. února 2004
45. Přehled předplatného časopisů ve školním roce 2004/2005
46. Dokument „Studie rekonstrukce školního hřiště ZŠ Arbesova v Jablonci n. N.“ z října 2003
47. Inspekční zpráva čj. 083 112/2000-4005

ZÁVĚR

Vzdělávání probíhá v úplné základní škole v Jablonci nad Nisou - Mšeno, Arbesova 30 podle učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola a vzdělávacího programu s rozšířenou výukou tělesné výchovy. V personální oblasti jsou pozitivy odborná kvalifikovanost většiny vyučujících a účelná motivace ze strany vedení k jejich dalšímu vzdělávání včetně učitelů nekvalifikovaných a začínajících. Předností je u mnohých pedagogická kreativita a vstřícnost všech vyučujících k žákům a jejich individuálním potřebám. Vedení školy svou kontrolní činností zaměřuje na všechny základní oblasti činnosti školy. Dbá na soulad plánování učiva a realizace výuky s osnovami. Ojedinele se vyskytla disproporce v pojmenování a náplni povinně volitelného předmětu zařazeného do výuky s rozšířenou výukou tělesné výchovy. Organizace vzdělávání odpovídala zvolenému vzdělávacímu programu. Škola má fungující vnitřní i k rodičovské veřejnosti otevřený vnější informační systém, jehož součástí jsou i poradenské služby a systematicky prováděná prevence proti sociálně-patologickým jevům.

Materiálně-technické podmínky se v mnoha aspektech od poslední inspekční činnosti v roce 2000 zlepšily. Společné školní prostory působí velmi esteticky, výuková podnětnost kmenových i odborných učeben je na velmi dobré úrovni, pouze pro výuku cizích jazyků schází speciální technické zázemí a vzhledem k počtu žáků i prostor k vybudování další učebny výpočetní techniky. Většina předmětů na obou stupních má k výuce dostatek vhodných pomůcek a didaktické techniky. Materiálně-technická podpora ve sledovaných předmětech, zejména v přírodovědných byla mimořádně vysoká a umožňovala bezproblémově plnit učební osnovy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly celkově na velmi dobré úrovni. Učitelé přistupovali k žákům s empatií a přiměřenou náročností, pozitivně rozvíjeli jejich kompetence a kreativitu. Zhlédnuté hodiny byly připravené. Obsah vyučovacích jednotek korespondoval se schválenými učebními osnovami. Materiální podpora byla většinou pestrá, názorná a účelná. V organizaci hodin převažovalo frontální vyučování, i když řada učitelů ho efektivně doplňovala skupinovou nebo párovou prací. Výjimečně se zařazená skupinová práce míjela účinkem, v její realizaci byl podceněn smysl kooperace. Učivo bylo po věcné i odborné stránce interpretováno správně. Vyšší efektivitou se vyznačovaly vyučovací jednotky založené na činnostním vyučování. V části sledovaných hodin spočívaly nedostatky v podceňování sebehodnocení žáků, vedení diskuse a v menším podílu uplatňování aktivizujících metod a forem v práci se žáky hlavně na druhém stupni. Často scházela čas na závěrečné shrnutí látky. Žáci většinou respektovali dohodnutá pravidla chování, v hodinách panovala přátelská a tvůrčí atmosféra. Pozitivní je systematická práce se žáky se specifickými poruchami učení a sportovní zaměření školy pro žáky nadané.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alexandra Hanwaldová	v. r.
Členka týmu	Mgr. Věra Hessová	v. r.
Členka týmu	Ing. Kateřina Nováková	v. r.
Členka týmu	Ing. Eva Žižková	v. r.

V Liberci dne 12. dubna 2005

Razitko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Masarykova 28, 460 01 Liberec 1. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. dubna 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Tomáš Saal, ředitel školy

v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005 – 04 – 26	h4-1098/05-5100

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.